

ལྷོ་གླུ་འབྲུམ་བུ་སྤུ་མ་པའི་སྒྲིང་པོ།

Klu .bum bsdus pai sn̄in po.

Eine verkürzte Version des Werkes von den
Hunderttausend Nâga's.

Tibetischer Text mit graphischen und kritischen Erläuterungen.

Inaugural-Dissertation

zur

Erlangung der Doktorwürde

der

philosophischen Facultät der Universität Leipzig

vorgelegt von

Berthold Laufer.

BERLIN 1897.

Druck von Gebr. Unger, Bernburgerstr. 30.

ཀུ་བུ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིང་པོ།

Klu .bum bsdus pai sn̄in po.

Eine verkürzte Version des Werkes von den
Hunderttausend Nāga's.

Tibetischer Text mit graphischen und kritischen Erläuterungen.

Inaugural-Dissertation

zur

Erlangung der Doktorwürde

der

philosophischen Facultät der Universität Leipzig

vorgelegt von

Berthold Laufer.

BERLIN 1897.

Druck von Gebr. Unger, Bernburgerstr. 30

Seinen Eltern

zum Tage ihrer Silbernen Hochzeit

8. Januar 1898

in Liebe und Treue.

Vorwort.

Der hier vorliegende Text entstammt der in meinen Besitz übergegangenen Handschriftensammlung aus dem Nachlass des in Le leider allzu früh verstorbenen Missionsarztes Dr. Karl Marx und gehört trotz der Entstellungen, die er durch priesterlich-lamaistische Mache erfahren, der noch ganz verschlossenen Litteratur der Bonreligion an. Für alle näheren Angaben muss ich auf die vollständige Arbeit verweisen, die mit Einleitung, Übersetzung und Glossar demnächst in den Mémoires de la société finno-ougrienne zu Helsingfors erscheinen wird.

ལྷ་འབྲུག་པུལ་པའི་ལྷོ་པོ།

I.

ལྷོ་འབྲུག་དཀར་པོ་བཞུགས་སོ། །

། ། ལྷོ་གར་སྐད་དུ། ལྷོ་མནའ་མ་ལྷོ་རྩོ། པོ་དེ་སྐད་དུ། གཙང་མ་
 ལྷོ་འབྲུག་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་ས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚུབ་
 ལོ། སྐུ་མཛེད་འཛུལ་གྱིང་འཛིག་ཉེན་ན། ལྷོ་མཚོ་དང་རྩི་ཚུ་པོ་དང། ལྷོ་འབྲུག་
 མཚོ་ལྷོ་མ་དང། འབྲུག་ལྷོ་ལྷོ་ལ་ལོ་དེ་ལ། རི་བརྒྱ་རི་བྱུག་སོ་དོ་དང།
 ལྷོ་དང་མེ་དང་ལྷོ་དང་ནམ་མཁའ་དང། འབྲུག་བའི་དག་ཀུན་ལ་གནས་པ་ལོ། 5
 ལྷོ་ལྷོ་ལ་འཛིན་དང་བཅས་མཚོན་པ་འདི་བཞེས་ལ། ཞེ་སྐད་སྲུག་པོ་འདི་སྐུ་མ་
 ལྷོ་མ་ལྷོ་མ་ལ། ལྷོ་ལྷོ་མ་དང་པོ་འདི་སྐུ་མ་ལྷོ་མ་ལྷོ་མ་ལ། ལྷོ་མ་དང་སྐྱོད་
 ལྷོ་མ་སྐུ་མ་དང་བཅས་དེ་གཤེགས་སུ་གསོལ། ལྷོ་མ་གསུམ་བའི་གཤེགས་
 བཀའ་ལ་ཉན་ཅིང་གཤེགས་སུ་གསོལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་ 10
 ལྷོ་མ་དང། སོ་སོར་མཐུན་པའི་རྣམས་ལ་གཤེགས་སུ་གསོལ། ཞེས་སྲུག་
 ལྷོ་མ་ལ་ཕྱག་བྱས་དེ་འདི་སྐད་དོ། ལྷོ་ལྷོ་ལ་པོ་དགའ་པོ་ལ་ཕྱག་འཚུབ་ལོ།
 ལྷོ་ལྷོ་ལ་པོ་དཔལ་ལྷན་ལ་ཕྱག་འཚུབ་ལོ། ལྷོ་ལྷོ་ལ་པོ་མཐའ་ལ་ཕྱག་
 འཚུབ་ལོ། ལྷོ་ལྷོ་ལ་པོ་གཟི་ཆེན་ལ་ཕྱག་འཚུབ་ལོ། ལྷོ་ལྷོ་ལ་པོ་གཙུག་ན་
 རིན་ཆེན་ལ་ཕྱག་འཚུབ་ལོ། ལྷོ་ལྷོ་ལ་པོ་སྐྱོད་སྐྱོད་ལ་ཕྱག་འཚུབ་ལོ།
 ལྷོ་ལྷོ་ལ་པོ་ཕྱག་རྩལ་ལ་ཕྱག་འཚུབ་ལོ། ལྷོ་ལྷོ་ལ་པོ་ཐར་པ་རིན་ཆེན་ལ་ཕྱག་ 15
 འཚུབ་ལོ། ལྷོ་ལྷོ་ལ་པོ་སྐྱོད་སྐྱོད་ལ་ཕྱག་འཚུབ་ལོ། ལྷོ་ལྷོ་ལ་པོ་ཆུན་

fol. 1b

fol. 2a

10

15

སོལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་འཕུལ་བོ་ཚེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ལྷའི་
 རྒྱལ་པོ་ཐོན་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་སྤོས་པ་ལ་ཕྱག་
 5 འཚལ་ལོ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབ་བཏན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཐོན་དེ་
 དཔལ་ལྷན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འབྲེང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

fol. 2b

5 ལྷའི་རྒྱལ་པོ་སྤོབས་བཟང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་སྤོབས་ལྷན་ལ་ཕྱག་
 འཚལ་ལོ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཨེ་ལེ་འི་འདབ་ས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་
 རྩ་སྤེས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྩ་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། དེ་རྣམས་
 ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། ལྷ་སྤྱོད་ཡོན་གྱིས་བདག་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 གྱིས། ཚེ་དབས་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ནས་དུས་འདི་ཡན་ཚད་རྣམས་གྱིས། ལྷའི་
 10 ལྷ་གསུང་ལྷགས་ལ་ལན་ཆགས་པ་མི་དག་བརྒྱ་གང་བྱས་པ་དེ་དག་ལྷགས་ཅན་
 བྱང་སྤོབས་ལ་གནས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། བཞིག་ཤིག་བྱས་པ་དང། ལྷགས་
 ལྷ་བྱས་པ་དང། བརྒྱད་སྤེལ་བྱས་པ་དང། རྩོག་པ་དང། རྩོམ་པ་དང།

fol. 3a

བརྒྱབ་སེམས་དང། བཞིན་སེམས་དང། འདོད་ཆགས་དང། ཞེ་སྤང་དང།
 ང་རྒྱལ་དང། བདུག་སེམས་དང། འན་སེམས་བྱས་པ་ལྷགས་ཅན་བྱང་ཞིང་དག་
 15 བར་བྱུང་ཅིག། ཤིག་ཅིང་རྣལ་དུ་གསོལ། ཨོྲཱ་ལ་རྩེ་ཨ་མན་ཏ་སྤྱུན། ཨོྲཱ་
 ལ་རྩེ་ཨ་ལ་རྩེ་ཨ་ལ་སྤྱུན། ཨོྲཱ་ལ་རྩེ་ཨ་ལ་ལ་སྤྱུན། ཨོྲཱ་ལ་རྩེ་ཨ་
 ལ་ལ་སྤྱུན། ཨོྲཱ་ལ་རྩེ་ཨ་ལ་ལ་སྤྱུན། ཨོྲཱ་ལ་རྩེ་ཨ་ལ་སྤྱུན། ཨོྲཱ་
 ལ་རྩེ་ཨ་ལ་ལ་སྤྱུན། བཞུན་ཡང་ཀུན་དགའ་པོ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་གྱིས་
 20 ཅི་སྤོབས་གྱིས་གསོ་བཞི། འདི་རྣམས། མང་ལོ་དང། ལྷག་ལོ་དང། ལྷ་བྱའི་
 མདོད་དང། བཞིན་དགའ་ཅོག་དང། ལྷལ་གྱིས་ལྷགས་པ་དང། དབང་པོ་ལག་
 པ་དང། རྩ་སྤོབས་སྤོབས་ཅོ་དང། ཚེ་དེ་ལ་ལ་དང། རྩོམ་དང། ལྷ་མཚོ་འཕྲུ་བ་
 དང། ལྷལ་ལྷེ་དམར་དང། ལྷ་མཚོ་ལྷོག་ལ་དང། དུང་མོར་མདོག་བཟང་

'ངང | བྱུ་བྱུ་ལ་དགར་མག་དང | ལྡོང་ཞིང་ཤ་དང | རྫོང་རྒྱུ་ས་བྱུ་བལ་དང | ད་
 དམར་སེའི་འོ་མ་དང | ས་དགར་སེའི་འོ་མ་དང | མག་གི་སར་དང | སྡེ་
 དགར་མག་དང | བུ་བྱུ་དང | བྱུ་བྱུ་མ་དང | འོ་མ་དག་དགར་དམར་དང |
 གར་བྱུ་དམར་དང | ལྡོང་ཚི་དང | སྡེ་རྒྱུ་ས་ལྡོང་རྒྱུ་ས་ལག་སོ་ས་ལྡེ་བྱུ་ལ་བས་
 ལྡེ་རྒྱུ་ས་ལ་སྡེ་འཛུང་པའི་གཏེར་དང་ལྡོང་རྒྱུ་ས་ | མིག་གིས་སེའི་མག་རྒྱུ་གས་ ཅ
 མཛོས་པ་དང | ལྡོང་བས་སེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ས་པ་དང | ཡིང་གིས་ཚོར་རྫོང་གས་འཛུང་
 ལྡོང་རྒྱུ་ས་ཚོགས་པའི་སྐལ་པ་དང་ལྡོང་བར་བྱུ་རྒྱུ་ས་ ཅེག | འོ་མ་རྒྱུ་གི་བྱུ་བྱུ་གས་
 འད་བྱུ་ལ་བས | ལྡེ་བྱུ་གི་བ་ཡོད་གི་བུ་ག་བོ་རྒྱུ་ས་ལ | ལྡོང་ལས་བྱུ་རྒྱུ་ས་
 ལྡོང་དང | མཛོས་པ་ལས་བྱུ་རྒྱུ་ས་པ་རྒྱུ་ས་དང | དག་ཀར་ལས་བྱུ་རྒྱུ་ས་པ་རྒྱུ་ས་
 དང | འདྲུ་ས་པ་ལྡོང་ལྡོང་དང | ལྡོང་བཞི་བཟུ་བཞི་ལས་བྱུ་རྒྱུ་ས་པ་དང་བྱུ་རྒྱུ་ས་ ཇེག | 10 fol. 4a
 ལྡོང་རྫོང་པ་དང | དམར་ཐང་ཚེ་བ་ཤོག་ཅེག | གཞུང་ཡང་ཀུན་པག་པོ་ | ལྡེ་རྫོང་
 ལྡེ་བོ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་སྒྲུང་པ་ལྡེ་བྱུ་གི་པ་ཐང་ཤོང་རྒྱུ་ག་ལོ་ས་སོ་ས་པར་བྱུ་རྒྱུ་ས་ ཇེག |
 ལྡེ་རྫོང་ལས་ལག་རྒྱུ་ས་པ་དམར་བོ་ལག་བས་སོ་ས་པར་བྱུ་རྒྱུ་ས་ ཇེག | ལྡེ་རྫོང་གས་པ་
 ལྡེ་བས་པ་རྒྱུ་ལྡེ་བྱུ་གི་སྐལ་ × | ལྡེ་རྫོང་ལྡེ་བོ་ལག་བས་སོ་ས་པར་
 ལྡེ་རྒྱུ་ས་ཇེག | ལྡེ་རྫོང་ལྡེ་བོ་ལྡེ་བོ་ལྡེ་བོ་ལྡེ་བོ་ལྡེ་བོ་ལྡེ་བོ་ལྡེ་བོ་ལྡེ་བོ་ ཇེག | ལྡེ་རྫོང་ ཇ
 ལྡེ་བས་པ་རྒྱུ་ས་པ་རྫོང་གིས་བྱུ་ལ་གིས་སོ་ས་པར་བྱུ་རྒྱུ་ས་ ཇེག | ལྡེ་རྫོང་པ་ལྡེ་བས་
 པ་དང་ཤོང་སོ་རྫོང་གས་ཀྱིས་སོ་ས་པར་བྱུ་རྒྱུ་ས་ ཇེག | ལྡེ་རྫོང་དང་ལྡེ་བོ་ལྡེ་བོ་ལྡེ་བོ་པ་
 པས་རྒྱུ་དམར་ཤོང་སོ་ས་པར་བྱུ་རྒྱུ་ས་ ཇེག | ལྡེ་རྫོང་པ་ལྡེ་བས་པ་ལྡེ་བོ་པ་ལ་དང་
 ལྡེ་བྱུ་གིས་སོ་ས་པར་བྱུ་རྒྱུ་ས་ ཇེག | ལྡེ་རྫོང་གས་པ་ལྡེ་བྱུ་ལ་དགར་མག་གིས་སོ་ས་
 པར་བྱུ་རྒྱུ་ས་ ཇེག | ལྡེ་རྫོང་ལྡེ་བོ་ལྡེ་བོ་ལྡེ་བོ་ལྡེ་བོ་ལྡེ་བོ་ལྡེ་བོ་ལྡེ་བོ་ ཇེག | 20
 ' ལྡེ་རྫོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ ཇེག | ལྡེ་རྫོང་ལྡོང་
 ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་ ཇེག | ལྡེ་རྫོང་ལྡོང་ལྡོང་ལྡོང་

fol. 3b

fol. 4a

fol. 4b

ལས་སོས་པར་གྱུར་ཅིག། ལྷའི་ཚོལ་ཉམས་པ་གྱུ་གྱུལ་དགར་པོས་སོས་པར་གྱུར་
 ཅིག། ལྷའི་ནད་ཚོལ་ཉམས་པ་ན་ག་གེ་སར་དང། རིལ་དགར་ནག་དང། ལྷུང་
 གྱུས་དང། ཅན་ནན་དགར་དམར་དང། ཀར་དང། ལྷུང་མ་དང། ལྷུང་ཚི་དང།
 ཞོ་དང་ལོ་མ་དང། སེང་རྣམས་ཀྱིས་སོས་པར་གྱུར་ཅིག། གནས་ཡང་གྱུར་དགར་

5 ལོ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་སཚོད་སཚོད་ཀྱིས་བྱེད་གྲག་
 ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བ་ནི། འབྲུལ་བྱ་ཚགས་པའི་མི་གིང་དང། རྒྱུ་བསྐྱེད་ཚགས་
 པའི་གིང་དང། ལོ་འདབ་ཚགས་པའི་གིང་དང། ཀུ་ལྷུང་དང། བའི་དང། ལྷུང་
 ལྱན་དང། མེ་ཚོག་དང། ལྷོས་དང། བོད་འབྲུ་དང། སོན་འབྲུ་དང། དར་ཟམ་དང།

fol. 5a

10 ཟུན་གཟིགས་སྒྲ་ཚོགས་དང། ལྷོས་སྒྲ་ཚོགས་དང། ལྷོག་སྒྲ་ཚོགས་དང། བའོས་པཟུང་དང།
 ལྷུན་གཟིགས་སྒྲ་ཚོགས་དང། ལྷོས་སྒྲ་ཚོགས་དང། ལྷུན་སྒྲ་ཚོགས་དང། དགར་
 གཟུམ་དང། མངར་གཟུང་དང། སཚོད་སཚོད་ཀྱི་བྱེད་གྲག་ཐམས་ཅད་ལྷུལ་པས།
 ལྷུ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག། འོད་དང་ལྷན་
 པར་གྱུར་ཅིག། ཁ་དོག་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག། ལྷགས་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག།
 བཞི་བཞི་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག། ལྷོབས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག། འཁོར་

15 བཞུད་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག། ལྷུ་རྣམས་འཁོར་འཕེལ་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་
 ཅིག། མངར་ཤང་ལོངས་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག། ལྷུ་
 ལོང་པ་རྣམས་མིག་གི་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག། ལྷུ་སྒྲོགས་པ་
 རྣམས་ཁ་ཟས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག། ལྷུ་དབྱེལ་པོ་རྣམས་ནོར་དང་ལྷན་པར་གྱུར་

fol. 5b

20 ཅིག། ལྷུ་ཚེན་པོ་རྣམས་ལྷུལ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག། ལྷུ་ཞེ་པོ་རྣམས་འགྲོ་ཐོབ་
 པར་གྱུར་ཅིག། ལྷུ་རྣམས་ལ་ཉམས་སའའ་རྒྱུང་གིས། འཛིགས་པ་དང། ལྷུ་ལྷུང་
 གི་འཛིགས་པ་དང། མེའི་འཛིགས་པ་དང། ལྷུ་འཛིགས་པ་དང། ཚོས་ཀྱིས་
 ཀྱིས་འཛིགས་པ་དང། གནས་སྤྲུགས་ཀྱིས་འཛིགས་པ་དང། ལྷུ་ཚོར་པའི་

II.

ལྷ་འབྲུག་དག་པོ་བཞུགས་མོ། །

fol. 7a

། ། རྒྱ་གར་རྒྱ་དུ། ག་ཉ་མན་ཉི་ན་མ་རྩ་རྩེ། བོད་རྒྱ་དུ། ག་ཙེ་མ་ལྷ་
 འབྲུག་ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས། དཀོན་མཚོ་ག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚུལ་ལོ།
 ལྷ་འི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་ལ་ཕྱག་འཚུལ་ལོ། ལྷ་འི་རྒྱལ་པོ་འཛོག་པོ་ལ་ཕྱག་
 འཚུལ་ལོ། ལྷ་འི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལ་ཕྱག་འཚུལ་ལོ། ལྷ་འི་རྒྱལ་པོ་རིགས་
 ། ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚུལ་ལོ། ལྷ་འི་རྒྱལ་པོ་ཉེར་རྒྱས་ཀྱིས་བྱ་ལ་ཕྱག་འཚུལ་ལོ། ལྷ་འི་
 རྒྱལ་པོ་དུང་རྒྱུང་ལ་ཕྱག་འཚུལ་ལོ། ལྷ་འི་རྒྱལ་པོ་བདུ་ལ་ཕྱག་འཚུལ་ལོ། ལྷ་འི་
 རྒྱལ་པོ་བྱེ་བ་ཕྱག་ཁྲིག་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱག་འཚུལ་ལོ། ལྷ་འི་
 རྒྱལ་པོ་སོག་མ་མེད་པ་ལ་ཕྱག་འཚུལ་ལོ། དེ་ནི་ལྷ་ལ་མཐོལ་བ་འགགས་འབྲུག་
 པ་ནི། བདག་ཅག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྟོག་པ་བཞགས་པ་ནི། ཡང་
 10 དང་ཡང་དུ་བཞགས་པར་བསམ། བདག་ཅག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནམས། ལྷེས་

fol. 7b

ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་དུ། ལྷ་ཡིས་རིགས་སུ་གྱུར་བ་ལ། གནོད་ཅིང་འགལ་བ་
 བཟྱིས་པ་མཐོལ་བ་འགགས་མོ།

ལྷ་ཡིས་དེ་ནི་པོ་བྱང་ལོ།
 མཚོ་ཆེན་དེ་ནི་མ་པམ་པ།
 15 གཡུ་མཚོ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་དང་།
 ལྷ་མཚོ་ཆེན་པོ་གླིང་དགུ་པ།

རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་རྒྱུ་ལྷོ་ལོ།
 བ་ར་མ་ར་ལྷོ་ར་མ་ར་རྒྱུ་ལོ།
 བ་ར་རྒྱུ་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལོ་ལྷོ།
 མ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལོ་ལྷོ།
 རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ།

5

རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལྷོ་ལོ།
 བ་ར་ལ་ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ།
 མ་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ།
 ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ།
 ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ།
 ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ།
 བ་ར་མ་ར་ལྷོ་ར་མ་ར་རྒྱུ་ལོ།
 བ་ར་རྒྱུ་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལོ་ལྷོ།
 མ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལོ་ལྷོ།
 རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ།

10

རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལྷོ་ལོ།
 བ་ར་ལ་ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ།
 མ་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ།
 ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ།
 ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ།
 ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ།
 བ་ར་མ་ར་ལྷོ་ར་མ་ར་རྒྱུ་ལོ།
 བ་ར་རྒྱུ་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལོ་ལྷོ།
 མ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལོ་ལྷོ།
 རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ།
 རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ།

20

བ་དམར་གྲང་དམར་དེ་མི་མི།
 འང་རྒྱུ་མང་པོ་ལྗོང་སེ་ལྗོང་།
 མ་ཕ་སྐྱ་སྐྱུ་ལྷ་ལ་སེ་ལྷ་ལ།
 རེ་ལ་ལོ་སེ་ལ་སྐྱ་སྐྱ་སེ་ལེ་ལེ།

5

དེ་ལྷ་ཕུ་ཡིས་པོ་བྲང་དུ།
 བདག་ཅག་གིས་ནི་མ་རིག་པས།
 སམོ་གཏོང་དེ་ནི་གཞོན་པ་དང་བ།
 སི་འཆབ་པ་ནི་སམོ་ལ་ལོ་བ་གསལ།

10

བྱ་བྱལ་དེ་ཡི་པོ་བྲང་ལ།
 སྐྱུ་སིང་དེ་ནི་ལྗོང་པོ་དང་།
 པོ་བྲང་དེ་ཡིས་ངོས་བཟང་ལ།
 བ་དམར་གྲང་དམར་དེ་མི་མི།
 འང་རྒྱུ་མང་པོ་ལྗོང་སེ་ལྗོང་།

15

མ་ཕ་སྐྱ་སྐྱུ་ལྷ་ལ་སེ་ལྷ་ལ།
 རེ་ལ་ལོ་སེ་ལ་སྐྱ་སྐྱ་སེ་ལེ་ལེ།

དེ་ལྷ་ཕུ་ཡི་པོ་བྲང་དུ།
 བདག་ཅག་གིས་ནི་མ་རིག་པས།
 འགས་ཀོག་གིང་ཆེན་བཅད་པ་དང་།
 སེ་ལ་བ་དང་ནི་ལང་ལོང་ལ།

20

བ་དམར་གྲང་དམར་དེ་མི་མི།
 འང་རྒྱུ་མང་པོ་ལྗོང་སེ་ལྗོང་།

སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་ལྟོ་བ་སྐྱེ་བུ།
སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་ལྟོ་བ་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ།

རྒྱ་ལྗོངས་སྐྱེ་བུ་བྱང་ལྗོངས།
བྱང་ལྗོངས་ལྟོ་བ་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ།
སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་བྱང་ལྗོངས་བྱང་ལྗོངས།
སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་བྱང་ལྗོངས་བྱང་ལྗོངས།
བྱང་ལྗོངས་བྱང་ལྗོངས་རྒྱ་ལྗོངས།
བྱང་ལྗོངས་བྱང་ལྗོངས་རྒྱ་ལྗོངས།

5 fol. 8b

སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་ལྟོ་བ་སྐྱེ་བུ།
སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་ལྟོ་བ་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ།

10

རྒྱ་ལྗོངས་སྐྱེ་བུ་བྱང་ལྗོངས།
བྱང་ལྗོངས་ལྟོ་བ་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ།
སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་བྱང་ལྗོངས་བྱང་ལྗོངས།
སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་བྱང་ལྗོངས་བྱང་ལྗོངས།
བྱང་ལྗོངས་བྱང་ལྗོངས་རྒྱ་ལྗོངས།
བྱང་ལྗོངས་བྱང་ལྗོངས་རྒྱ་ལྗོངས།

15

སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་ལྟོ་བ་སྐྱེ་བུ།
སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་ལྟོ་བ་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ།

20

དེ་ལྟ་བུ་ཡིས་པོ་བྱང་རྒྱ།
 བདག་ཅག་གིས་ཉི་མ་རིགས་པས།
 གཡའ་རི་དེ་ཉི་ལྟོས་པོ་དང།
 བྲག་གསེབ་དེ་ཉི་ལྱིང་སྐྱབ་པ།
 5 མི་འཆབ་པ་ནི་མཐོ་པོ་བཤགས།
 ལྷ་ཡིས་པོ་བྱང་གཡུ་མཚོ་སྐྱོན་པོ་ལ།
 མ་དྲོས་པ་ཡི་མཚོ་ཆེན་པ།
 བ་དམར་གླང་དམར་དེ་ཉི་རི།
 བང་རྒྱར་མང་པོ་ལྟོས་སེ་ལྟོང།
 10 མ་བུ་སྐྱ་སྐྱུག་ལྟ་བ་སེ་ལྟ་བ།
 རོ་པ་སོ་སེ་ལྟ་སེ་ལི་ལི།

fol. 9a

དེ་ལྟ་བུ་ཡིས་པོ་བྱང་རྒྱ།
 བདག་ཅག་གིས་ཉི་མ་རིགས་པས།
 མཚོ་ལྗོགས་པ་དང་གཞོན་བཏང་བ།
 15 ལྱིང་གཏུབ་པ་དང་གྲངས་པཏབ་པ།
 མི་འཆབ་པ་ནི་མཐོ་པོ་བཤགས།
 ལྷ་ཡིས་དེ་ཉི་པོ་བྱང་རྒྱ།
 བདག་ཅག་གིས་ཉི་མ་རིགས་པས།
 དམར་གླང་དེ་ཉི་ལྟོས་པོ་ལ།
 20 བ་དམར་གླང་དམར་དེ་ཉི་རི།
 བང་རྒྱར་མང་པོ་ལྟོས་སེ་ལྟོང།

སྲི་བྱ་ལྷོ་ལྷོ་བྱ་ལྷོ་བྱ་སྲི་བྱ་བ།
སྲི་བྱ་སྲི་བྱ་སྲི་བྱ་སྲི་བྱ་སྲི་བྱ་བ།

དེ་ལྟར་བྱ་ཡིས་པོ་བྱང་དུ།
བདག་ཅག་གིས་རྗེ་མ་རྟོགས་པས།
མཚོ་རྩོགས་པ་དང་གཞི་བ་བདང་བ།

5

དེ་ལྟར་བྱ་པ་དང་ལྷོ་བྱ་བ།
སྲི་བྱ་བ་པ་རྗེ་སྲི་བྱ་བོ་བྱ་གས།
ལྷོ་ཡིས་པོ་བྱང་གྱུར་ལྷོ་བྱ།
བདག་གིས་རྩོད་པ་དང་མཚོ་སྲི་བྱ་སྲི་བྱ།

10

ལྷོ་སྲི་བྱ་ལྷོ་སྲི་བྱ་ལྷོ་སྲི་བྱ་སྲི་བྱ།
སྲི་བྱ་བ་པ་རྗེ་སྲི་བྱ་བོ་བྱ་གས།
ལྷོ་ཡིས་པོ་བྱང་རྗེ་སྲི་བྱ་ལྷོ་སྲི་བྱ་བ།
བདག་ཅག་ལྷོ་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བྱ།

དང་ལྷོ་སྲི་བྱ་ལྷོ་སྲི་བྱ་སྲི་བྱ།

སྲི་བྱ་ལྷོ་ལྷོ་བྱ་ལྷོ་བྱ་སྲི་བྱ་བ།
སྲི་བྱ་སྲི་བྱ་སྲི་བྱ་སྲི་བྱ་སྲི་བྱ་བ།

15

དེ་ལྟར་བྱ་ཡིས་པོ་བྱང་དུ།
བདག་ཅག་གིས་རྗེ་མ་རྟོགས་པས།
མཚོ་རྩོགས་པ་དང་གཞི་བ་བདང་བ།

fol. 9b

ལྷོ་སྲི་བྱ་ལྷོ་སྲི་བྱ་ལྷོ་སྲི་བྱ།
ལྷོ་སྲི་བྱ་ལྷོ་སྲི་བྱ་ལྷོ་སྲི་བྱ།

20

གཡུ་མཚོ་ཕྱོད་མོ་ལས་སེ་ལས།

སྤྱི་ལྷུ་ལ་དེ་ནི་བཞུགས་པ་དང།

སྤྱི་ལྷུ་ལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ།

བདག་ཅག་ཁྱིེ་ལ་མཚོ་དེ་ལ་འབྱུང།

5

འཚོ་བ་དང་ནི་སྤྱུ་ལ་དུ་གསོལ།

བདག་ཅག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། མཐུན་ཀྱེན་དང་ནི་གྲོགས་མཚོར་ཅིག། སྤྱི་

ལྷུ་ལ་ལན་ལག་སྤེལ་བའི་ཞིང། དབང་པོ་སྤྱི་གྲུ་ལ་ལྷན་སྤྱོད། དྲངས་པ་མཚོ་གྲུ་

ལྷུ་ལ་པོ་འཁོར་ལ་ཚོགས་སྤྱོད། བདེ་སྤྱིར་སྤྱི་ལྷུ་ལ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པར་གྲུ་ཅིག།

སྤེལ་བའི་དེ་སྤྱི་གྲུ་ལ་ལྷན་པར་གྲུ་ལ་ཅིག། དེ་ནི་སྤྱི་ལ་མཚོ་ལ་བཞགས་

10 འབྱུང། སྤྱི་ལྷུ་ལ་ལྷན་པར་དཔ་ཆེས་དཔོངས་པ། གནས་འདྲིར་ཅི་གཅིག་

གཞུགས་སྤྱི་གསོལ། མཐུན་ལས་དང་འཁོར་གྲོགས་པོ་དང། ལྷོ་བས་གྱི་སྤྱི་དང་

fol. 10a

མིགས་ལྷན་དང། རོར་སྤྱི་ལྷུ་དང་དྲུང་སྤྱི་དང། སངས་མཚོ་ལ་སོགས་པ་

སྤྱི་ལྷུ་ལ་བཞུན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་གནས་འདྲིར་གཞུགས་སྤྱི་གསོལ། ལྷུ་གྲུ་

ལ་དེ་ཆེ་ལྷོ་ལྷོ་སྤྱི་ལྷུ་ལ་དང། དྲང་མཚོ་གྲུ་ལ་པོ་འཁོར་དང། གནས་འདྲིར་

15 ཅི་གཅིག་ཞུགས་སྤྱི་གསོལ། ལྷུ་ལྷོ་དེ་ནི་གསེར་གྱིས་མཚོད། ཞལ་ཟས་དེ་ནི་སྤྱི་

ཚོགས་དང། སྤྱི་ལྷོ་དེ་ནི་སྤྱི་ལ་སྤྱོད། ཅི་འདྲ་ཅི་དང་འབྱུང་བ་ལ། དེ་སྤྱི་

ལྷོ་དང་གཞོ་དེ་དག་ལ། དུས་སྤྱི་ལྷོ་དང་གྲོ་ཟམ་ཆལ། དེ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་གསོལ་

སྤྱི་མཚོ།

སྤྱི་ལྷོ་སྤྱི་གྲུ་དང་ལྷན་པ་ལྷན་སྤྱོད།

20

བདེ་མཚན་གྲུ་དམར་དེ་སྤྱི་ལ།

དང་དྲུང་མང་པོ་སྤྱི་ལ་སྤྱོད།

ས་བྱ་ལྷོ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ།

སེ་ལྷོ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ།

དེ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ།

པདག་ཅག་གིས་རྣམ་པར་གསུངས།

སྐྱེ་བྱུངས་དང་འགལ་བ་མཐོལ་བའོ།

5

ལོ་བརྒྱ་འཛོལ་བར་ཤོག། ལྷོ་བརྒྱ་མཐོང་བར་ཤོག། སི་ནད་ལྷོ་བས་འདྲ་བརྒྱུ་

ཅད་པར་ཤོག། ཀྱང་གཞིས་པ་རྣམས་བདེ་ལོགས་ཤོག། ཀྱང་བཞི་པ་རྣམས་

བདེ་ལོགས་ཤོག། ལྷོ་བ་ཤོར་མ་དང་། མཚོན་པ་དང་། ར་ག་ལྷོ་བ་གཞིས།

fol.10b

ར་ག་མཐོང་ར་ག་བདེ་ལོགས་ལྷོ་བར་ཅིག། བཅོམ་ལྷོ་བ་འདས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་

སེས་ཅན་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ། ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ 10

འཇགས་པ་སྐྱེ་བའོ། ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ། ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་

ལྷོ་བ་ལྷོ་བ། སེས་ཅན་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ། ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་

ལྷོ་བ་ལྷོ་བ།

ཡིས་ཚོགས་ནི་དགའ་པོ་ནི་ཉེར་དགའ་པོ། ཀུན་དགའ་པོ་དང་གཙུག་མ་རིན་མེད་
 དང། མཐའ་ཡས་དང་ནི་དུང་སྐྱོང་དང། རྗེས་རྒྱས་དང་ནི་གཞི་ཅན་དང། ལྷ་
 ཚོན་བསྐྱད་པོ་འདིར་གཤེགས་མཚོན་པ་འབྱུང། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་བཟང་དང།
 ཉེ་ལེ་འེ་འདབ་མ་དང། གཤམ་བ་དང། མ་རྩོམ་པ་དང། རྗེས་པ་དང་རིགས་
 ལྷན་དང། རྗེས་རྒྱས་དང་དབལ་ལྷན་ལ་སོགས་སྟོན་རིགས་རྣམས། འདིར་
 གཤེགས་སྐྱེན་འདྲིན་མཚོན་པ་དམ་པ་བཞེས། ལྷ་གཙན་གཟར་དང། ཤིང་པ་
 འའི་བཞེན་དང། མེ་ལོང་གིས་གདོང་ཅན་དང། རི་དུགས་ཀྱིས་མགོ་ཅན་དང།
 རྗེག་པའི་མགོ་ཅན་དང། འུའི་མགོ་ཅན་དང། ལྷུལ་གྱིས་མགོ་ཅན་ལ་སོགས་
 པའི་དམངས་རིགས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེན་འདྲིན་མཚོན་པ་དམ་པ་འདི་བཞེས། ལྷའི་
 རྒྱལ་པོ་ཅར་འབེབས་དང། འབྲུག་སྟོགས་དང་ནི་འབྲས་བུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང།
 རྗེག་པོ་དང་ནི་ཉེར་ནག་པོ་རྣམས་དང། ཟག་བྱེད་དང་ནི་གཞོན་བྱེད་དང། འབྲུང་
 པ་རྩལ་གནས་པའི་སྐྱེས་དང། འབྲུང་པ་རྩལ་ལ་གནས་པའི་སྐྱེས་དང།
 འབྲུང་པ་ས་ལ་གནས་པའི་སྐྱེས་དང། འབྲུང་པ་མེ་ལ་གནས་པའི་སྐྱེས་དང།
 འབྲུང་པ་ཤིང་ལ་གནས་པའི་སྐྱེས་དང། རི་རབ་རི་སྐྱེན་ཀུན་ལ་གནས་པའི་སྐྱེས་
 རྣམས་དང། ས་རྩོ་རྩལ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་སྐྱེས་དང། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 བམ་ཟེའི་རིགས་ཡིན་ཏེ། འདིར་གཤེགས་སྐྱེན་འདྲིན་མཚོན་པ་དམ་པ་འདི་བཞེས་
 ལ། ཞེས་དག་དུག་པའི་སེམས་ཀྱིས་མ་འབྱོན་ཅིག། རྩོ་གདུམ་ང་འོ་འོ་སེམས་
 ཀྱིས་མ་འབྱོན་ཅིག། བུམས་དང་སྟིང་རྗེའི་སེམས་དང་བཅས་ཏེ་གཤེགས་སྐྱེན་
 གསོལ། དམ་པ་ཚོས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྐྱེད་པ་དང། མོ་སོའི་མཐུན་པའི་རྗེས་ལ་
 གཤེགས་སྐྱེན་གསོལ། ཚེ་ནག་ས་ལྷ་རི་ས་མ་ཡ་རྩོ་རྩོ་ཞེས་ལན་བདུན་
 པོ་རྩོད་ལ། ལག་པ་ལྷགས་ཀུས་སྐྱེན་དངས་སོ། རྟོག་ཞེས་པ་སྐྱེས་ཅད་ལ་
 ལུག་འཚལ་ལོ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལུག་འཚལ།

fol. 12a

20 fol. 12b

ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་དགའ་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་ལ་ཕྱག་
 འཚལ་ལོ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དུང་སྟོང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ནོར་རྒྱལ་ལ་
 ཕྱག་འཚལ་ལོ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་གཟི་ཅན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ན་
 རིན་ཆེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ལྷའི་
 རྒྱལ་པོ་རིགས་ལྡན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ལྷའི་སྟོན་པོའི་རིགས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།
 ལྷའི་དམངས་རིགས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ལྷའི་བྱམ་ཟེའི་རིགས་རྣམས་ལ་ཕྱག་
 འཚལ་ལོ། ལྷའི་གདོལ་བའི་རིགས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ལྷའི་བྱ་དང་ཚ་བོ་དང་བྲན་
 དང་ལམོར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ལག་པ་གཡས་པས་
 མཚོན་སྦྱོན་བྱས་ནས། ཨོཾ་བ་སྐྱ་གེ་མང་སྟུན། ཞེས་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་བརྒྱས་སོ།

fol. 13a 10

གསུམ་པ་རང་རང་གི་སྟོང་པོ་འབྲུལ་བ་ནི། ཨོཾ་ན་གརྟཱཾ་ཧྲཱཾ་བ་ནི་ཏ་སྟུན། ཨོཾ་ན་
 གརྟཱཾ་ཏ་ཀ་ཤ་སྟུན། ཨོཾ་ན་གརྟཱཾ་ཧྲཱཾ་ཀུ་དེ་སྟུན། ཨོཾ་ན་གརྟཱཾ་ཨ་ན་ན་
 ཏ་སྟུན། ཨོཾ་ན་གརྟཱཾ་ཧྲཱཾ་ཕུ་ཏ་སྟུན། གཤ་ཤ་ཏ་སྟུན། གརྟཱཾ་ཧྲཱཾ་ཀོ་ཏ་
 སྟུན། གརྟཱཾ་ཧྲཱཾ་ལྷཱཾ་ལི་ཀེ་སྟུན། གརྟཱཾ་ཧྲཱཾ་ཤང་ཀ་པ་ལ་སྟུན། གརྟཱཾ་ཧྲཱཾ་
 ཀེ་ལི་སྟུན། གརྟཱཾ་ཧྲཱཾ་ཧྲཱཾ་ལ་སྟུན། མི་ལི་མི་ལི་སྟུན། ཉི་ལི་ཉི་ལི་སྟུན། ཧྲཱཾ་
 15 ལ་ཧྲཱཾ་ལ་སྟུན། པ་ཏ་པ་ཏ་སྟུན། བྲ་བྲ་བྲ་སྟུན། ཀུ་དེ་ཀུ་དེ་སྟུན། ཏ་ཀུ་ཏ་ཀུ་
 སྟུན། ཏ་ལ་ཏ་ལ་སྟུན། ཏུ་ལུ་ཏུ་ལུ་སྟུན། མི་དེ་མི་དེ་སྟུན། ག་མ་ཀུ་ཏུ་ཀུ་ཏུ་
 སྟུན། ཏེ་ག་དེ་སྟུན། ཏེ་ར་དེ་སྟུན། མཱཱེ་ལེ་སྟུན། པ་དེ་ནི་སྟུན། ཏེ་པ་
 རི་སྟུན། ལི་པ་དེ་སྟུན། ཏུ་དེ་ཏུ་དེ་སྟུན། ། བཞི་བ་ལྷཱཱཾ་ཅན་ཅན་ལ་ཅེ་སྟུན་གྱིས་
 གསོ་བ་ནི། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ། སྐྱ་དང་ཁ་སྟུ་རྣམས་པ་ཕང་ལོ་དང་སྟུག་ལོས་

20

སོས་པར་གྱུར་ཅིག། མིག་ཞེས་བཞི་གཟིང་དཀར་ནག་གིས་སོས་པར་གྱུར་ཅིག།
 fol. 13b མདོག་འཕམས་པ་མ་གཞི་མདོངས་ཀྱིས་སོས་པར་གྱུར་ཅིག། སོ་དང་སོར་མོ་འཕམས་
 པ་ཀརྟཱཾ་པ་ཞིས་སོས་པར་གྱུར་ཅིག། བྱོན་པ་འཕམས་པ་ཕྱག་འཚལ་སྐྱས་པས་

སྲོལ་པར་གྱུར་ཅིག། ལྷན་པ་ཉམས་པ་རྒྱ་མཚོ་འི་སྐྱེ་བམ་སྲོལ་པར་གྱུར་ཅིག།
 ལྷགས་པ་ཉམས་པ་སྐྱེ་བ་གྱིས་ལྷགས་པམ་སྲོལ་པར་གྱུར་ཅིག། ཡན་ལག་ཉམས་
 པ་དབང་པོ་ལག་པམ་སྲོལ་པར་གྱུར་ཅིག། སྲོལ་མོ་ཉམས་པ་རྒྱ་སྤོན་སྲོལ་སྲོལ་
 སྲོལ་པར་གྱུར་ཅིག། ལྷེ་ཉམས་པ་ལྷན་པ་གྱིས་སྲོལ་པར་གྱུར་ཅིག། འཁྲམས་
 པ་གྲུ་གོང་ཞེ་འག་སྲོལ་པར་གྱུར་ཅིག། མཁལ་མ་ཉམས་པ་མཁལ་མ་ཞེ་འག་ 5
 སྲོལ་པར་གྱུར་ཅིག། ཚིལ་ཉམས་པ་གྲུ་གྲུ་ལ་དཀར་པོས་སྲོལ་པར་གྱུར་ཅིག། རང་
 ཁྲིལ་ཉམས་པ་ན་ག་གོ་སར་དང། ཉིལ་ན་ག་ལུས་པ་དང། ཉིལ་དཀར་ནག་གིས་
 སྲོལ་པར་གྱུར་ཅིག། གཞན་ཡང་ག་བྱར་དང། གྱུར་གྱིས་དང། ཚན་དན་དང།
 ཀར་དང། བྱར་མ་དང། སྐྱུང་ཅི་རྣམས་གྱིས་སྲོལ་པར་གྱུར་ཅིག། གཞན་ཡང་
 ཀུན་འདགའ་པོ་གྲུ་འི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་མཚོན་མགོན་གྱིས་བྱེ་ 10 fol.14a
 བྲག་ཐོས་ཅད་འབྲུལ་བ་ནི། འབྲས་བུ་ཆགས་པའི་ཤིང་དང། ལོ་འདབ་ཆགས་
 པའི་ཤིང་དང། ཀུ་ལྷན་དང། ཉ་ལོ་དང། སྐྱང་གྱུན་དང། སྐྱང་སྐྱོས་དང།
 སྐྱེ་སྐྱོས་དང། བོད་འབྲུ་རྣམས་པ་སྐྱ་ཚོགས་དང། མོན་འབྲུ་དང། དར་ཟུང་སྐྱ་
 ཚོགས་དང། འགྲུགས་བརྒྱན་སྐྱ་ཚོགས་དང། སྐྱོག་སྐྱོན་དང། ཞེ་བཟང་དང།
 ལྷན་གཟིགས་དང། ལྷེམས་འཕྲང་དང། ཉ་དཀར་གསུམ་དང། སངས་གསུམ་ 15
 དང། མཚོན་ཡོན་དང་འཕྲོར་བ་སྐྱུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་འདི་འབྲུལ་བས། ལྷུ་འི་རྒྱལ་
 པོ་ལ་སོགས་པ་གྲུ་རྗེ་རིགས་དང། ལྷུ་དམངས་རིགས་དང། ལྷུ་གའོལ་པའི་
 རིགས་ལ་སོགས་པ་ཐོས་ཅད་ལོངས་སྤོད་སྐྱུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་
 ཅིག། འོད་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག། ཁ་དོག་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག། ལྷོག་པ་
 ཟས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག། འོན་པ་རྣམས་རྣ་བས་སྐྱེ་སྲོལ་པར་གྱུར་ཅིག། ལྷུ་ཚེན་ 20
 པོ་རྣམས་འཕྲུལ་དང་འཕྲང་པར་གྱུར་ཅིག། ལྷུང་པོ་ལྷུ་འི་ལྷུལ་དུ་འདོད་པའི་ཡོན་དན་
 ལྷུ་ཚར་བཞིན་དུ་འབབས་པར་གྱུར་ཅིག། ཇི་ལྷུ་པ་ལྷུ་ལ་མགོལ་བ་འགགས་འབྲུལ་

fol.14b

བཞི། ལྷ་གཉན་ཞིང་བྱིན་ཅེ་བའི་ཕྱགས་དང་འགལ་བ་ལས། ཤིང་གཉན་བཅད་
 པ་དང། ས་གཉན་པོ་སྐྱུ་ས་པ་དང། རྩོག་ཉན་རྫོག་པ་དང། བྲག་གཉན་བཤགས་
 པ་དང། ལྷ་ཤིང་ཟམ་སྐྱེགས་པ་དང། ལྷ་ལྷག་ཁམས་པ་བསད་པ་དང། ལྷ་
 བྱང་དཔ་ལྷི་ལ་བཟུང་པ་དང། སྐལ་ལྷོང་མང་པོ་སྐྱུ་ས་ལ་བཏོན་པ་དང། ལྷིག་
 བའི་རྩ་སྐྱགས་པ་དང། སྐལ་གྱིས་སྐད་པ་བཅད་པ་དང། ཉའི་ལྷོ་བ་སྐྱུ་ས་པ་
 དང། སྐལ་བའི་ཡན་ལག་བཅད་པ་དང། ལྷའི་ཕོ་བྱང་བཤིག་པ་དང། ལྷིན་པ་
 ཡུར་བར་བཏོན་པ་དང། བཤོང་མ་རྗེང་བྱར་བསྐྱེལ་བ་དང། རྩ་མིག་གཉན་པོ་
 བསྐྱབ་པ་རྣམས་མཐོམོ་བཤགས་སོ། ལྷུ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་རྣམས་དང།
 འཕངས་དང་རྫོངས་ཤིང་བྱས་པ་རྣམས་མཐོམོ་བཤགས། བྱང་ཞིང་དགཔར་

fol. 15a 10

ལྷུར་ཅིག། རྟོ་རྩྱག་པ་ལྷུ་ལ་ཚོས་བཤད་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་
 ལུ་ལྷེ། དག་ཅིང་གསལ་ལ་རྫོག་པ་མེད། གཟུངས་དུ་མེད་ཅིང་བརྫོད་དུ་མེད།
 ལྷུ་དང་ལས་ལ་ཀུན་དུ་འབྱུང། རོ་བོ་མེད་ཅིང་གནས་པ་མེད། དེ་ལྟར་ཚོས་
 རྣམས་ཤེས་བགྱིས་ལ། སེམས་རྣམས་སྐྱེན་མེད་པའི་ཚོས། འོན་ཀྱང་སངས་
 རྒྱུས་རིགས་སུ་སྐྱེས། ཚོས་རྣམས་ཤིས་ཅད་ལྷུ་ལས་བྱུང། དེ་ལྷུ་དེ་བཞིན་

15

གཤེགས་པས་གསུངས། དེ་ལ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ། དགོ་སྐྱོངས་ཚེན་པོས་
 དེ་རྒྱད་གསུངས། ལྷིག་པ་གང་དག་མི་བགྱིས་པ། དགོ་བ་སྐྱུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་
 ལྷུད། སང་གིས་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། འདི་ནི་སངས་བརྟན་པ་ཡིན། ཅས་
 བཤོད་དོ། བ་མོ་རྣུ་དུ་ཡལ་ལ། ལོ་ཀོ་ཀ་ནི་ཀོ་ཀ་ནི། རོ་ཅ་ནི་རོ་ཅ་ནི། ལྷོ་
 དམི་ལོ་དམི། དས་ནི་དས་ནི། ལྷུ་དེ་ཉན་ལྷུ་དེ་ཉན། སྐྱ་ཀམ་པ་རོ་བར་ནི་

fol. 15b 20

སྐྱ་སྐྱ་ལྷུ་ལོ་སྐྱུད། ལྷུ་དང་ས་བདག་གིས་སྐྱིབ་པ་དག་པར་ལྷུར་ཅིག། ཅས་
 འན་བདུན་བརྫོད། རྟོ་བདུན་པ་འཕྲིན་ལས་གཉན་པོ་གསོལ་བཞི། ལྷུ་སྐྱོར་ཡོན་
 ལྷིས་བདག་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བ་དང། ཡོངས་

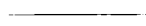
ལྷུ་ལྷུ་ལ་དང། ཞི་ལ་དང་པའི་ལོགས་སུ་གྱུར་ཅིག། ལྷུ་ལི་གཞོན་པ་མཛོད་དང་
 ལོ་ལ་དང། མཚོན་ཆ་དང། ལྷུ་གེ་དང། མཚོན་བའི་དུག་དང། བམ་པའི་དུག
 དང། ཁ་རྒྱུད་སྒྲིམ་དུག་པ་དང། རིག་པའི་དུག་དང། ལྷུ་ལི་ལྷུ་པོ་ལི་འཛིགས་
 པ་དང། མཛོད་འཛིགས་པ་དང། ལྷུ་ལི་འཛིགས་པ་དང། ལྷུ་གེ་མ་འཛིགས་
 པ་དང། ས་གཡོ་བའི་འཛིགས་པ་དང། འཛིགས་མ་ཡིན་པར་འཛི་བའི་འཛིགས་ བ
 པ་དང། གཞན་ཡང་རྒྱུད་ལས་གྱུར་པ་དང། མཚོན་པ་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་དང།
 བད་ཀན་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་དང། འདུས་པ་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་དང། ཉན་བཞི་
 བརྒྱ་ཅ་བཞི་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག། མཛོད་དང་ལུ་བ་དང། གཡན་པ་དང། ལོ་ལ་
 མིག་དང། འབྲུམ་པོ་དང། རྒྱུད་སྒྲིལ་དང། ལྷུ་པོ་དང། ཞི་པོ་དང། འདུ་
 བ་རྣམས་བཞི་ཉན་རྣམས་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག། གཞན་ཡང་ཀུན་དགའ་པོ་ལྷུ་ལི་ལྷུ་པ་ 10
 པོ་རྣམས་ཀྱི་དུས་དུས་སུ་ཆར་འབབས་པ་དང། ལོ་དོག་སྒྲིལ་པ་དང། མི་ཉན་
 རྣམས་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག། གཞན་ཡང་ཀུན་དགའ་པོས་སྒྲོམ་ལམ་པད་པ་དང།
 ལྷུ་རྣམས་འོད་དང་ཁ་དོག་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག། ལྷོགས་པ་རྣམས་ ཟས་ཀྱི་དང་
 ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག། འོན་པ་རྣམས་རྣ་བས་སྒྲ་ཤོས་པར་གྱུར་ཅིག། ལྷུ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་ཡུལ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག། ལྷུ་པོ་ལྷུ་ལི་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་དུས་ལྷུ་རྣམས་ 15
 བཞིན་དུ་འབབས་པར་གྱུར་ཅིག། གཞན་ཡང་ཀུན་དགའ་པོས། ལྷུ་རྣམས་པ་
 ཤིང་ཅི་ལོ་ཕྱི་བྱུག་ཤོས་ཅན་སྤུལ་བས་ཤིང་གཉན་བཅད་པའི་ལྷུ་ལོན་ཁྲིར་བར་གྱུར་
 ཅིག། མོ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་སྤུལ་བས་ལོངས་སྤོད་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག། ལྷན་
 ཤིས་ཕྱི་བྱུག་ཤོས་ཅན་སྤུལ་བས། ལྷུ་ལ་མཚོན་པོ་བད་ཀན་འདུས་པའི་ཉན་རིགས་
 བཞི་བརྒྱ་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག། དར་མཚོན་སྒྲ་ལྷུ་སྤུལ་བས་གོས་ཀྱི་ཕྱི་བྱུག་ལ་ 20
 འཛོམས་སྤོད་པའི་དབང་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ལྷུ་སྤུལ་བས་ཚེ་རིང་
 ཞིང་དབང་ཐང་གྱུས་ཀྱི་པར་གྱུར་ཅིག། བཤོས་བཟང་གྱིས་ཕྱི་བྱུག་སྤུལ་བས། ལྷུ་

fol.16a

fol.16b

གཤམ་དང་ལོ་ཉེས་ཀྱིས་ནད་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག། ལོ་རྒྱུ་དྲུག་ཏུ་ལེགས་པར་གྱུར་
 ཅིག། ཚར་རྒྱུ་དྲུག་སྟུང་འབེབས་པར་གྱུར་ཅིག། ལྷ་ཚེན་པོ་རྣམས་གཤེགས་སྟུང་
 གསོལ། བ་རིའི་གཡས་ལ་གནས་པ་གཤེགས་སྟུང་གསོལ། རྒྱུར་རིའི་གཡོན་
 ལ་གནས་པ་གཤེགས་སྟུང་གསོལ། འབབ་པ་རྒྱུ་ལ་གནས་པ་དང་འགོ་བཤིལ་
 གནས་པ་གཤེགས་སྟུང་གསོལ། མི་ནད་ཕྱུགས་ལྷོ་ནད་མིས་ཅན་རྒྱུན་ཅན་ནས། བཀྱིས་
 བདེ་ལེགས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པར་ཤོག།

གཙང་མ་ལྷ་འབྲུམ་ཀྱི་ཁོ་བོ་བསྐྱུས་པའི་སྤྱིང་པོ་རྫོགས། །

Graphisches.

1. Es fehlt hier überall das am Ende eines Satzes nach ལ་ ན་ vor einem ། *Šad* in der Regel beibehaltene *Tšeg* (Jäschke-Wenzel § 4). Vergl. G. Huth, *Tsaghan Baišiu* p. 13, wo uns in der tibetischen Inschrift dieselbe Erscheinung entgegentritt, die, wie wohl anzunehmen, besonders in volkstümlicheren Texten zu Hause ist. Ich vermute, dass die Beibehaltung des Punktes nach ལ་ den Zweck und Wert hat, als äusserliches Unterscheidungsmerkmal des ལ་ von ལ་ zu dienen, mit dem es in Handschriften wie Holzdrucken so häufig verwechselt wird. Vergl. auch Csoma, J A S B V 264.

2. Eine meines Wissens bisher noch nicht beobachtete Erscheinung ist ein im ersten Teile des Textes über den Laut ལ་ ན་ gesetztes, halbkreisförmiges und nach rechts geöffnetes Zeichen ལ་, das wohl auch nur die Bedeutung beanspruchen kann, ལ་ sichtbar von ལ་ zu scheiden. Es sind drei Fälle, nämlich:

3a, 1 འོན་སོས་ས་ 3a, 1 འུང་ཞིང་ 4b, 3 འདྲི་ཁྲོལ་

3. In 4a, 3 kommt das nach dem Bilde eines kranzlosen Mühlrades benannte Abkürzungszeichen × ལ་ལ་ལ་ vor (J. Diet. 22a).

Es bedeutet in diesem Falle, dass hinter ལ་ nach dem Vorhergehenden die Worte འས་སོས་འས་གུར་ཅིག་ zu ergänzen sind.

Beachtenswert ist, dass sich der Schreiber, obwohl sich die Möglichkeit noch wiederholt darbot, in der Anwendung des Zeichens auf diese Stelle beschränkt hat. In populären Texten macht man von demselben ausgiebigsten Gebrauch, so z. B. in den Münch. Cod., aus denen ich nur das eine Beispiel mitteilen will, dass in einem

den Titel བྱ་ཤིས་བཞགས་སོ führenden, nur ein Folioblatt umfassenden Gebet (s. Sitzber. Bayr. Ak. 1875, p. 76, Nr. 13) das Zeichen in der Gestalt $\times$ 23 mal vorkommt, und zwar meist am Schlusse des vierten, jedesmal eine Strophe abschliessenden Verses, stets als Surrogat für ein བྱ་ཤིས་ཤོག ; in den drei letzten Strophen jedoch, die sich an Buddha, die Lehre und die drei Kostbarkeiten richten und einen höheren Aufschwung des Gedankens nehmen, wird auch die Schreibweise durch Ausführung des བྱ་ཤིས་ཤོག feierlich.

4. Ausserordentlich häufig ist die Schreibung mit *klad-kor* oder *stod-kor* (Zam. f. 4) ² statt ས , so 4a, 2 ཉིས 5a, 2 གསྲྲ 11a, 7 སྲོམ་ལོ u. s. w. Es ist nicht unmöglich, dass damit ein mystischer Sinn verknüpft wird, s. Beal, Catena 23.

5. Das Zeichen $\text{ཇ} = \text{གས}$ als Doppelschlusskonsonant begegnet 1b, 4 in $\text{སྲེཏ$ und 4a, 3 zweimal in སྲེཏ ; es gehört ebenso wie die Abkürzung ཇ für གྱ und übergeschriebenes ཇ oder ཇ für ས ursprünglich der *dbU-med*-schrift an, Zeichen, von denen Csoma und seine Nachfolger nichts erwähnen, und die allein Jäschke in einem Briefe an Schiefner mitgeteilt hat, worüber dieser in *Mél. as. VI* p. 6. Dass ཇ nichts weiter als eine rein graphische Abbreviatur ist, geht aus der einfachen Thatsache hervor, dass in unserm wie in allen andern Texten ཇ und གས beliebig nebeneinander herlaufen, wie z. B. Münch. Cod. Nr. XVIII, fol. 1b, 1 སྲེཏ und Zeile 5 སྲེཏགས geschrieben ist; einen Schluss daraus auf die Laute selbst oder auf die spezifisch tibetische Auffassung dieser Lautverbindung zu ziehen wäre also unstatthaft.

6. Die Schreibung འཚལ་ལོ wechselt ab mit der von འཚལོ ; 10b, 4 hat ཚལ་སོ , dagegen 6b, 2 འཚལ་སོ . Diese letztere Art findet sich streng durchgeführt nur in solchen Werken, die mit

denkbar peinlichster Sorgfalt geschrieben oder gedruckt worden sind, also in verhältnismässig sehr wenigen, wie z. B. im Petersburger *bsTan-gyur* des Asiatischen Museums, während das Berliner Exemplar in buntem Wechsel die getrennte wie die zusammengezogene Schreibart pflegt. Aus diesem Gebrauch geht aber mit voller Deutlichkeit hervor, dass wir es in solchen Fällen nicht mit einer phonetischen Verdoppelung, sondern nur mit einer aus rein graphischen Gründen zu erklärenden Doppelschreibung zu thun haben, deren Ursache einzig und allein in dem Grundprinzip der tibetischen Schrift liegt, jede Silbe eines Wortes oder einer Zusammensetzung getrennt für sich zu schreiben. Daher erklären sich auch solche Möglichkeiten verschiedener Schreibungen wie ལྷག་ག།, ལྷག། und bei flüchtiger Schrift ལྷག།, dessen Aussprache Ramsay für den Dialekt von Ladák Wazarat *throogoo* oder *thoogoo* transcribiert (Western Tibet p. 21a). S. auch Mainwaring. p. 46, 47.

7. In 11a, 3 findet sich nach ལྷག། das Interpunktionszeichen ཨ།, das nach Csoma (s. die Tafeln am Schluss seiner Grammatik p. 30 Nr. 16) den Namen führt ཨོ་གླུན་བསྐྱེད་གཏེར་ཡིག་གི་བཤང་ d. h. das Komma der Bücher des Padmasambhava. Vergl. auch Waddell 165. Dasselbe Zeichen zweimal in 12a, 8.

8. In III ist sechsmal (11a, 4; 12b, 1; 13a, 7; 14b, 2; 15a, 1; 15b, 1) stets am Schlusse der durch Zahlen bezeichneten Abschnitte ein Zeichen ཨ། angewandt, das der in Tibet so reich ausgebildeten graphischen Ornamentik zugezählt werden muss, bei Csoma sich aber nicht dargestellt findet. Ich möchte in den drei horizontalen Schlangenlinien eine bewusste Nachahmung der Formen erkennen, in welchen die beiden Aussenzacken des Triçûla oder noch wahrscheinlicher der obere Teil des lCags-kyu dargestellt sind, vergl. die Abbildungen bei Pander-Grünwedel 108, dieselben reproducirt bei Waddell 341, ferner G. Dumoutier p. 110 u. 111. Der verticale Strich soll dann natürlich den Griff eines solchen Abzeichens vorstellen. Im übrigen wird wohl die Mehrzahl der graphischen Ornamente in den tibetischen Büchern auf ornamentale Formen in den Sculpturen von Gandhâra zurück-

gehen; auch Maurerzeichen und Verwandtes (vergl. I A VII 295 ff.) sind für eine solche Untersuchung heranzuziehen*).

9. Das untergeschriebene ལྔ wird 5b, 1 in ལྔ་ „lahm“ gebraucht, was auf Verwechslung mit ལྔ་ „Hut, Mütze“ beruht. In den übrigen Fällen, wo ལྔ in unserer Handschrift vorkommt, nämlich in 6a, 3 ལྔ, 11b, 7 རི་དྲགས་ und 14b, 5 ལྔ, ist sein Gebrauch korrekt. Ebenso ist 15b, 8 richtig ལྔ་ geschrieben.

---

*) Die Grundlegung einer solchen Untersuchung müsste nach denselben Principien erfolgen, welche jetzt dank der Forschung der letzten Jahre für die Deutung der sog. „geometrischen“ Ornamente der primitiven Völker massgebend geworden sind. Vergl. E. Grosse, Die Anfänge der Kunst, Freiburg 1894, S. 111—155. K. von den Steinen, Prähistorische Zeichen und Ornamente, Berlin 1896 (Bastian-Festschrift). So wird z. B. das stets an den Anfang tibetischer Bücher gestellte Zeichen auf die Gestalt einer Schlange, und zwar speciell auf die einer im Zorn sich aufrichtenden Cobra mit geringeltem (coiling) Schwanze zurückzuführen sein, wie sie sich unzählige Male in der indischen Sculptur dargestellt findet, s. Archaeological Survey of Western India 1874 p. 43 und pl. XX 4, XL 5, LVI; Ghosha 219; J A II, 124. Die Inder verwenden die Schlange nicht minder zu ornamentalen Zwecken als die Karaya (Ehrenreich, Beiträge zur Völkerkunde Brasiliens 25). Daneben tritt in Indien eine Entwicklungsreihe von künstlerisch vervollkommenen, detailliert ausgeführten und selbständig behandelten Darstellungen von Nāga's und Schlangen auf, die Senart S. 382 anthropomorphe ou légendaire im Gegensatz zu den représentations hiératiques nennt. Vergl. über diese Erzeugnisse der Kunst: J A I 67, 372, 374, III 255, 258, IV 5, 83, 197, V 14, VII 42, XXIII 262; Fergusson, Tree and serpent worship; Mitra 257; Croizier, L'art khmer, Paris 1875, 107; Grünwedel, Notizen zur Ikonographie des Lamaismus 40 ff.; ders., Buddhistische Kunst 43, 95—97; Pander-Grünwedel 104.

Textkritisches.

„Die tibetischen Abschreiber, die oft eine schöne Hand haben, machen häufig Fehler, die einen aus Unwissenheit, die andern in der Anmassung, den Meister zu verbessern.“

Desgodins, Le Thibet (372).

I.

- 2b, 8 རྟེན་ — རྟེན་
- 3a, 6 ལྷོ་ལྷོ་ — ལྷོ་ལྷོ་ (s. 11b, 8).
- 3a, 7 ལྷོ་ལྷོ་ — ལྷོ་ལྷོ་
- 3b, 5 ལྷོ་ལྷོ་ — ལྷོ་ལྷོ་
- 3b, 6 ལྷོ་ལྷོ་ — ལྷོ་ལྷོ་
- 3b, 7 ལྷོ་ལྷོ་ — ལྷོ་ལྷོ་ (zweimal).
- 4a, 2 ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ — ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
- 4a, 2 ལྷོ་ལྷོ་ — ལྷོ་ལྷོ་
- 4a, 3 ལྷོ་ལྷོ་ — ལྷོ་ལྷོ་
- 4a, 7 ལྷོ་ལྷོ་ — ལྷོ་ལྷོ་
- 4b, 5 ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ — ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
- 4b, 7 ལྷོ་ལྷོ་ — ལྷོ་ལྷོ་
- 4b, 8 ལྷོ་ལྷོ་ — ལྷོ་ལྷོ་
- 5a, 1 ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ — ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

- 5a, 3 ལོངས་སྤྱོད་ — ལོངས་སྤྱོད་
5a, 7 ཚོགས་པ་ — ཚོགས་པ་
5b, 5 ལོང་ཕྱི་ — ཕྱི་ལོང་ vergl. 4b, 6.
6a, 5 ལྷན་པར་ — ལྷན་པར་
6a, 6 ལོངས་སྤྱོད་ — ལོངས་སྤྱོད་ s. 5a, 3.

II.

- 7a, 1 རག་པོ་ — རག་པོ་
7a, 3 འཛོག་པོ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ — འཛོག་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་
7a, 8 བཤགས་པར་ — བཤགས་པར་
7b, 1 བགྲིས་པ་ — བགྲིས་པ་
7b, 3 སྤྲྱུ་སྤྲྱུག་ — སྤྲྱུ་སྤྲྱུག་
8a, 2 རེ་ལྷ་བྱུ་འི་ཡིས་ — རེ་ལྷ་བྱུ་ཡིས་ vergl. die voraufgegangenen

und folgenden Parallelverse, die, wo vorhanden, das beste Mittel zur Rekonstruktion verdorbener Lesarten gewähren, doch immerhin auch mit Vorsicht benutzt werden müssen, da bei der Eintönigkeit der wiederholten Verse leichte Veränderungen, besonders in den Formativelementen, dem Bedürfnis einfacher Abwechslung entsprungen sein mögen (so: *rig-pas* und *rigs-pas*, *mts'o rñogs* neben *mts'o sñogs*, *g'zob btañ sogs* und *g'zob btañ ba* u. a.); die Geltendmachung dieses Faktors scheidet aber an der grammatischen Unmöglichkeit der doppelten Anwendung des Genitivs in *bu-i yis*). Vergl. auch Rockhill, Tibetan Buddhist birth-stories, J. Am. Or. S. 1897, p. 7 no. des S. A.

- 8a, 4 རེ་ལྷ་སྤྱིང་ — རེ་ལྷ་སྤྱིང་

8a, 6 རགས་ཀྲོག་ — རགས་ཀོག་, wobei ich *རགས་* als absolute Ortsbestimmung (*casus indefinitus* nach Boehlingk's Bezeichnung

in der Jakutischen Grammatik S. 317) und ᠠᠵᠢ , dem ᠠᠵᠢ copulativ beigeordnet (als mit diesem in Dvandvacomposition stehend, ᠠᠵᠢ statt ᠠᠵᠢᠨ s. v. J. Dict. 5b) als Objekt zu ᠮᠤᠮᠤᠨ ziehe

8a, 5 u. 8 ᠳᠠᠰᠤ — ᠳᠠᠰᠤ

8b, 2 ᠳᠠᠰᠤᠨ braucht als sprachlich korrekt nicht unbedingt auf den Accord des leitmotivischen ᠳᠠᠰᠤ transponiert zu werden, wenn auch anzunehmen ist, dass es bloss eine schwach modifizierte Klangveränderung darstellt, die sich ein Abschreiber im Bewusstsein harmonischen Zusammenspiels enharmonisch ausgedrückter Empfindung erlaubt hat.

8b, 7 ᠰᠢᠨᠢᠨ — ᠰᠢᠨᠢᠨ

9a, 3 ᠰᠤᠨᠢ oder ᠰᠢᠨᠢ (?) weder bei J. noch in der Vyutp. als Vogelname verzeichnet, daher conjiciert ᠰᠢᠨᠢᠨᠢ (J.Ha.254b), was gut zu dem Prädicat ᠰᠢᠨᠢ passt, das gewöhnlich zur Farbenbezeichnung von Wasservögeln dient.

9a, 6 ᠰᠢᠨᠢᠨᠢ — ᠰᠢᠨᠢᠨᠢ vergl. 8a, 4.

9b, 1 ᠰᠢᠨᠢ — ᠰᠢᠨᠢ

10a, 2 ᠰᠢᠨᠢᠨᠢ — ᠰᠢᠨᠢᠨᠢ Denn 1) ist der Analogie wegen mit den beiden vorhergehenden in derselben Weise gebildeten Aufforderungen ein Verbum der Bewegung und nicht des Verweilens zu erwarten; 2) kann ᠰᠢᠨᠢᠨᠢ nur mit ᠰᠢ und nicht mit dem Terminativ konstruiert werden, der nur bei ᠰᠢᠨᠢᠨᠢ möglich ist, das somit aus diesen beiden Gründen als die richtige Lesart vorzuziehen ist. Über einen mit diesem ganz identischen Fall s. Schiefner, Ergänzungen und Berichtigungen zu Schmidt's Ausgabe des Dsanglun p. 3.

10a, 3/4 ཅི་དང་ཅི་ཅུ་མཛེལ། དབྱེས་ཤིང་དེ་དང་དེ་ལ་བདག་སྒྲིམ་དང།
དུས་སྐུ་གྲོགས་དང་བཟུང་མཛེལ། Der erste Vers ist unvollständig und
bedarf schon deshalb der Ergänzung, weil äusserlich jedes zum
Folgenden als Brücke hinübergeschlagene, an མཛེལ་ zu knüpfende
Bindeglied fehlt und innerlich eben durch diesen Mangel wie durch
das unverständliche མཛེལ་ ein Zusammenhang mit dem Gedanken-
gang der folgenden Rede nicht erkennbar ist. Einen bestimmten
Anhalt für diese Ergänzung aber gewährt das absolut dastehende
དབྱེས་, das aus äusseren und inneren Gründen nicht als eine Zu-
satzbestimmung zu མཛེལ་ aufgefasst werden kann. Das Objekt
wird jedoch དབྱེས་པ་ ebenso wie དགའ་བ་ mit ལ་ vorgefügt. Fassen
wir nun den Satzteil von ཅི་དང་ ab bis དབྱེས་ཤིང་ als eine Einheit,
als den Vordersatz zu མཛེལ་, so muss dieser notwendig die Be-
gründung oder wenigstens irgend eine innere Beziehung zu dem
Nachsatz ausdrücken; dieselbe scheint das verallgemeinernde
ཅི་དང་ཅི་ (= quid-quid) dem Gebiet des concessiven Ausdrucks zu-
zuweisen. Ist dies aber richtig, so kann der offenbar nur (nach
unserm sprachlichen Empfinden) in མཛེལ་ zu suchende Haupt-
und Verbalbegriff einen Gegensatz zum མཛེལ་ des Nachsatzes dar-
stellen. Da nun eine Form མཛེལ་ den Wörterbüchern unbekannt
ist, so muss diese wegen ihrer lautlichen und zumal graphischen
Ähnlichkeit mit མཛེལ་ Verdacht erwecken und zu dem Argwohn
Anlass geben, dass ein Abschreiber auf ein ursprünglich anders,
aber ähnlich lautendes Wort in graphischer Prolepsis den Charakter
des in die Peripherie seines Bewusstseins schon eingedrungenen
མཛེལ་ projizierte. Bei einer Erneuerung der Lesart ist einmal das
graphische Moment zu berücksichtigen, das nur die Rekonstruktion

eines solchen Wortes gestattet, welches den Process der Veränderung zu **མེལ་** aufzuklären vermag, sodann das oben erörterte innere Moment der Bedeutung und des grammatischen Zusammenhangs. Unter gleichmässiger Berücksichtigung dieser Elemente erscheint als die zweckmässigste Conjectur **འབྲལ་** (phonetische Verwandtschaft von **མ** und **འ**, graphische sehr häufige Verwechslung von **འ** und **མ** oder **མ** und **མ** mit **མ**), welches das voraufgehende **རྩ་** in **དང་** verwandeln und aus leicht begreiflichen euphonischen Gründen auf das die beiden **ཅི་** einschliessende **དང་** in der Weise zurückwirken muss, dass die Substitution eines **འབྲལ་** angemessen scheinen dürfte, so dass mit Einschluss des oben von der Notwendigkeit der Ergänzung dieses Torsoverses Gesagten derselbe nunmehr die Gestalt gewinnt

ཅི་དང་ཅི་དང་འབྲལ་བ་ལ། དབྱེས་ཤིང་

An der Form **མེལ་** wäre dreierlei zu erwägen: 1) die Verwechslung mit **འབྲལ་བ་**, die aber nach Jäschke (Dict. 175a, v. d. Nr. 5) häufig ist; 2) die Function von **མེལ་** als Imperativ, während das Verbum in **འབྲལ་** einen besonderen Ausdruck für diese Form hat; 3) die nach seinen Bedeutungen unerklärliche Construction mit dem Terminativ (**ཟ་མར་**), wenn man nicht zu der Auskunft greifen wollte, in **ཟ་མར་** ein Compositum zu erblicken, in welchem **ཟ་** Nahrung im allgemeinen und **མར་** Butter bezeichnete: mit demselben Rechte könnte man dann aber auch **དང་** statt **དང་ག་**, **དང་ཁ་** Appetit als mit **བྲོགས་** in Composition stehend auffassen, was selbst dann, wenn wir schon für diesen Fall statt **བྲོགས་** — **བྲོ་**

conjierten, in dieser Verbindung und in der mit ཟ་མ་ས་ weder an sich einen sehr vernünftigen noch in den Gedankengang der Stelle sehr passenden Sinn ergäbe. Es ergibt sich also daraus zunächst, dass statt ཟ་མ་ས་ zu lesen ist ཟ་མ་, und es ist dann kein Grund vorhanden, དང་ anders als in der gewöhnlichen Bedeutung der Copulativa zu fassen. Dem gerade bei der Verbindung mit དང་ befolgten Parallelismus der Wörter gegenüber muss die Gegenüberstellung des abstrakten སྒྲིག་ས་ und des concreten ཟ་མ་ eigentümlich berühren; doch auch sie findet ihre natürliche Erklärung darin, dass dem Abschreiber noch die einige Zeilen vorher vorgekommene Stelle in der Erinnerung schwebte, wo erst der Wunsch um Lebensunterhalt (འཚོ་བ་) und gleich darauf die Bitte um Hülfe und Freundschaft (སྒྲིག་ས་) ausgesprochen wurde. Auf die richtige Fährte leiten uns 1) die Stellung des Wortes hinter མྱིན་, so dass also schon fast a priori anzunehmen wäre, dass es eine mit der reifen Ernte in irgend einer Beziehung stehende Bedeutung hat; 2) der Parallelismus zu ཟ་མ་. Beide Bedingungen (dazu als dritte die der graphischen Erfordernis) erfüllt die Lesart སྒྲི་ statt སྒྲིག་ས་, ein Wort, das zunächst die Frucht der Ernte, den Weizen, bezeichnet, und der andern Forderung durch seine zweite Bedeutung gerecht wird: „Frühstück“ im Gegensatz zu ཟ་མ་ der eigentlichen Hauptmahlzeit des Tages. (Über die Namen der Mahlzeiten vergl. insbesondere Ramsay, Western Tibet 100 (v. meal); über das Allgemeine Rockhill, Notes on the ethnology of Tibet 702 ff.)

Es bleibt noch die Stelle དེ་དང་དེ་ལ་བདག་སྒྲིན་དང་ zu erörtern. Hier liegt offenbar eine Corruption vor. Das breite དེ་དང་དེ་ལ་, das ohne jeglichen Grund den Vers um einen Fuss vermehrt, was doch

mit Leichtigkeit zu vermeiden war, unter dem man sich zumal alles und nichts vorstellen kann, ist in seiner plumpen Unbeholfenheit schwerlich die Mutterlesart des Textes gewesen: **བདག་སྒྲིན་** ist vollends ein Nonsense, es sei denn, dass man es gepresst und gezwungen wie untibetisch als „Reifen des Besitzes“ auffasste, was zudem auch noch zu belegen wäre; denn **བདག་པོ་** und in Comp. **བདག་** heisst nicht der Besitz, sondern der Besitzer. Dies führt mit Notwendigkeit darauf, in **བདག་** das bei **དེ་ལ་** vermisste Nomen zu sehen und aus metrischen Gründen **བདག་པོ་དེ་དག་ལ་** zu setzen, um in diesen Worten mit **དབྱེས་ཤིང་** an der Spitze einen regelrechten, in den Zusammenhang passenden Vers zu erhalten. Somit muss **སྒྲིན་དང་** in den dritten Vers gezogen werden, was den Ausfall des **ས་** in **ཟ་ས་** wie den des **དང་** zwischen **གྲོ་** und **ཟ་ས་** zur unmittelbaren, natürlichen Folge hat. Endlich glaube ich nach meinem Gefühl für tibetische Sprache und Metrik das im Text dem **གྲོགས་** zugewiesene **དུས་སུ་** dem **སྒྲིན་** vorfügen zu müssen, wofür vor allem auch der in der Sache selbst liegende Grund spricht. Wir erhalten folglich die folgenden Verse:

ཅི་འང་ཅི་དང་འབྲལ་བ་ལ།

དབྱེས་ཤིང་བདག་པོ་དེ་དག་ལ།

དུས་སུ་སྒྲིན་དང་གྲོ་ཟ་སའལ།

deren Veränderungen gegenüber dem Text vielleicht radikaler scheinen als sie in Wirklichkeit sind, die aber in höherem Grade als dieser der ursprünglichen Fassung näher stehen dürften.

10a, 8 **ཆད་བར་** — **ཆད་པར་**

10b, 2 **སེམས་ཅག་** — **སེམས་ཅན་**

10b, 2 **འཆང་བ་** — **འཆག་པ་**

III.

11 a, 7 བཏབ་པ་ — བཏབ་པ་

11 b, 1 མཚོད་ — མཚོད་

11 b, 4 བཟུང་བྱེད་ vergl. Schiefner, Bonpo-Sūtra p. 26, no. 1; Waddell, a trilingual list of Nāga Rājas (J R A S 1894, 91—102) Nr. 58; Vyutp. fol. 250b, z. 1.

11 b, 6 དམ་པ་ — དམ་པ་

11 b, 7 ལོང་པ་ལའི་ — ལོང་པ་ལའི་

11 b, 8 ལྷུལ་ missing-link zwischen *prul-ba*, *sprul-ba* und *sbrul*? Vergl. auch 13b, 3, dagegen 14b, 5.

12 a, 1 ལྷོན་པར་ — ལྷོན་པར་

12 a, 2 བཟ་བྱེད་ (vergl. 14b, 4) — ཟག་བྱེད་ vergl. Schiefner, Bonpo-Sūtra S. 79, no. 1.

12 a, 8 བསྟན་པ་ — བསྟན་པ་

12 b, 8 ཞེས་པ་བཟུ་ — ཞེས་བཟུ་

13 b, 3 ལྷགས་ (zweimal) — ལྷགས་

13 b, 3 ལྷུལ་ — ལྷུལ་

13 b, 8 ལྷུང་ཙུ་ — ལྷུང་ཙུ་

14 b, 4 བམ་ — ཟམ་

14 b, 5 ལྷོག་པའི་ — ལྷོག་པའི་

14 b, 6 ལྷུལ་པའི་ — ལྷུལ་པའི་

14 b, 7 བཤོང་མར་རྗེད་ — བཤོང་མར་རྗེད་

15 a, 2 བཚོད་ — བཚོད་

- 15a, 4 བཤེགས་ — གཤེགས་ Schlagintweit (Sitzber. Bayr. Ak. 1875, p. 78) las in einem Münch. Cod. བཟྱིགས་པ་ für གཟྱིགས་པ་
- 15b, 1 ལྷོར་ — ལྷོར་
- 16a, 3 ལྷན་པར་ — ལྷན་པར་
- 16a, 5 ཅར་འབབས་ — ཅར་བཞིན་དུ་འབབས་ *car* allein ist sinnlos, *bebs* ungrammatisch, daher zu rekonstruieren nach 14b, 1.
- 16a, 7 ལྷན་པར་ — ལྷན་པར་
- 17a, 8 རྣག་རིགས་ Schreibfehler für རྣང་རིགས་
- 17b, 1 ལྷན་པར་ — ལྷན་པར་
- 17b, 3 འེགས་པར་ — འེགས་པར་
- 17b, 3 འབབས་པར་ — འབབས་པར་

Excurs zu fol. 15a, 4.

Die Stelle 15a, 4—6 bedarf einer besonderen Erörterung. Dieselbe enthält ein bekanntes buddhistisches Glaubensdogma, über welches ausführlich Sykes. On the miniature chaityas and inscriptions of the Buddhist religious dogma. J R A S XVI 37—53 und Kern. Buddhismus I 364 ff. (siehe ferner Waddell 105; Kern, Manual of Buddhism 25. 49) gesprochen haben. Eine durch sechs Druckfehler entstellte tibetische Version der achtzeiligen Formel teilte Schlagintweit in seinem Buddhismus in Tibet pl. I mit. Die Textkritik macht es in diesem Falle unerlässlich, den Inhalt näher zu berücksichtigen. Wie ich nämlich konstatieren konnte, findet sich die zweite Hälfte der Formel, von *sdig-pa* . . . an, als selbständiger Spruch in Vasubandhu's Gāthā-saṅgraha, Nr. 14 in der Ausgabe von Schiefner, welcher in der gleichen Abhandlung S. 591 unter den am Schluss der tibetischen Übersetzung des Pratimoksha-Sūtra befindlichen C'loka's denselben Spruch in ebensolcher Fassung mitteilt. Das legt doch die Vermutung nahe, dass diese Verse erst später der ersten Strophe als Anhängsel angefügt wurden; ebenso teilt Csoma, Extracts from

Tibetan works, J A S B III 57 (= Duka 193) dieselbe Strophe in selbständiger Fassung als ein Compendium der buddhistischen Lehre mit*). Handelt es sich nun um die Frage, ob 1. Str. 4. Vers *de-skad* nach meiner Handschrift oder *di-skad* mit Schlagintweit zu lesen sei, so bleibt, wenn die 2. Strophe eine spätere Zufügung ist, keine andere Möglichkeit, als sich für *de-skad* zu entscheiden, in Anbetracht des zwischen *di* und *de* streng durchgeführten Unterschiedes (Jäschke-Wenzel § 27, 2). Auch zum Inhalte scheint mir diese Auffassung weit besser zu passen: die 1. Str. bildet offenbar für sich eine Gedankeneinheit, die sich wenig mit dem Inhalt der zweiten berührt, in jener ist das Thema aus der Metaphysik, in dieser aus der Ethik genommen; endlich wirkt auch hier das Gesetz des Parallelismus in voller Kraft: wie sich Vers 2 *de-rgyu* auf *éos*, so bezieht sich Vers 4 *de skad* auf *de la gog pa* und dieses *de* wieder auf *éos* zurück; dem *Tathāgata* in Vers 2 entspricht *Mahāramaṇa* Vers 4, und die *gsuñs* am Schluss der beiden Verse schliessen sie wuchtig ab.

Die Handschrift hat *gag-pa*, wofür ich mit Schlagintweit *gog-pa* lese, gefasst im Sinne von *gegs-pa*. Eine andere Hand (vielleicht Marx) hat schon im Text ein eingeklammertes und mit einem Fragezeichen versehenes $\approx$ hinzugefügt. Die gleiche Lesart bietet auch Candra Dās in der Ausgabe des Legendenwerkes *dPag bsam k'ri śiñ* (Bibl. Ind. Calc. 1890, fasc. I. Einl.), das jene Strophe unter den Versen seiner Einleitung enthält; statt *de la* findet sich hier deutlich *rgyu la gog pa*. Ganz unsinnig lautet im Ms. der Vers སྲིག་པ་གང་དག་ཅི་བགྲིས་པ་, woraus mit voller Deutlichkeit hervorgeht, dass der Abschreiber sich nicht im mindesten um den Sinn dessen, was er schrieb, bekümmert, vielleicht gar nichts davon verstanden hat. Nach dieser Lesart könnte man nur folgendes produzieren:

Welche Sünden er auch immer begangen hat,
 So hat er doch herrliche Tugenden ausgeübt
 Und bezähmt seine eigene Seele.   Oder:
 Welche Sünden er auch begangen,
 Welch' herrliche Tugenden er auch ausgeübt,
 Bezähmt (oder gar bekehrt!) er sich doch völlig.

*) Vergl. auch Copleston 474; Feer, Analyse 183; die Verse sind auch in Csoma's Grammar § 239 abgedruckt.

Eine noch weit unsinnigere Version dieser Stanze finde ich jedoch in Münch. Cod. XII fol. 3b z. 5. wo dieselbe lautet:

om éos rnams tams cad rgyud (!) las byuñ |
de rgyud (!) de bñin gšegs pas gsuñs |
rgyud (!) las gog pa gañ yin pa |
dge sbyoñ éeno (!) ði skad gsuñs |

Schlagintweit und Csoma haben übereinstimmend སྤྲིག་པ་
ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཤེ། Schiefner, Vasubandhu 564 und 591: སྤྲིག་པ་
གསལ་ཅད་མི་བྱ་ཤེ། Unsern Vers ganz und gar nach diesen Vor-
bildern umzugestalten, liegt kein Grund vor; es genügt zur Her-
stellung des richtigen Sinnes ཅི་ in མི་ zu verbessern: བགྲོས་པ་
hat ebenso viel Berechtigung als བགྲོས་ཏེ་. Ms. ཚོགས་པ་ wie
Csoma; Schlagintweit und Schiefner ཚོགས་པར་, das sich nur
als Adverbium auffassen lässt; Schiefner übersetzt allerdings
(„vollendete Tugend üben“), als läse er ཚོགས་པ་. Ms. འདུལ་; Schlag.,
Schiefn. བཏུལ་. Ms. རང་གིས་ in diesem Zuge sich selbst getreu,
die übrigen རང་གི་, jedoch Prat. (l. c.) རང་གིས་.

Vita.

Ich, Berthold Laufer, wurde am 11. Oktober 1874 zu Köln am Rhein als Sohn des Kaufmanns Max Laufer geboren, besuchte von Ostern 1880 bis 1884 eine Städtische Elementarschule, von 1884 bis 1893 das Königl. Friedrich-Wilhelms-Gymnasium in meiner Vaterstadt, das ich mit dem Zeugnis der Reife verliess, um mich an der Universität zu Berlin zu immatrikulieren und zunächst Rechtswissenschaft, Nationalökonomie, Litteratur- und Kunstgeschichte zu studieren, in der Absicht, eine schriftstellerische Laufbahn einzuschlagen; ich hörte auf diesen Gebieten die Herren Professoren Pernice, Dernburg, Brunner, Kohler, Hübler, Hinschius, Wagner, Preuss, Dambach, Heilborn, Geiger, Gizycki †, Simmel, Goldschmidt (Kunsthistoriker), Friedländer, Fleischer. Darauf ging ich, einer ursprünglichen Neigung folgend, zum Studium orientalischer Sprachen und der Ethnographie über, hörte zuerst semitische Sprachen bei den Herren Professoren Schrader, Dieterici, Abel, Winckler und C. F. Lehmann, dann Persisch bei Prof. Sachau, Sanskrit bei Prof. Geldner, Páli und Geschichte des Buddhismus bei Dr. Franke (jetzt in Königsberg), Malaisch bei Prof. v. d. Gabelentz †, Indogermanistik bei Prof. Schmidt, Deutsche Grammatik bei Prof. Roediger und Sprachwissenschaft bei Prof. Steinthal, Ethnologie bei Prof. Bastian und anthropologische und ethnographische Vorlesungen bei Dr. v. Luschan und Dr. Seler. Das Gebiet, auf welches ich mich allmählich konzentrierte, waren die ostasiatischen Sprachen, von denen ich Chinesisch, Manju und Mongolisch unter Anleitung

Herrn Prof. Grubes, Tibetisch und Lamaismus unter Herrn Privatdocent Dr. Huth und Japanisch am Seminar für orientalische Sprachen unter Herrn Prof. Lange und Lektor Senga studierte; endlich hörte ich noch dravidische Sprachen bei Prof. Oppert. Herbst 1895 immatrikulierte ich mich an der Universität Leipzig, wo ich die Herren Professoren Windisch, Conrady, Ratzel, E. Schmidt, Wollner, Zimmern, Birsch-Hirschfeld, Scholvin, Soerenzen, Sievers, Brugmann hörte. Allen meinen Lehrern sage ich hiermit meinen herzlichsten Dank. Vom 1. Oktober 1896 bis 1. Oktober 1897 erfüllte ich meine militärische Dienstpflicht beim 5. Westfälischen Infanterie-Regiment No. 53 in Köln.

